

ОКРУГЛИ СТО: ИСКУСТВА ЈАВНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПРЕДУЗЕЋА У ПОСЛОВАЊУ И ИЗРАДИ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА

Нови Сад 19.04.2013. године

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ

ТЕМА: ПРЕДЛОГ УСЛОВА КОЈЕ ТРЕБА ДА ИСПУНИ ПРАВНО ЛИЦЕ ДА БИ МОГЛО ОБАВЉАТИ ДЕЛАТНОСТ ИЗРАДЕ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА И УСТУПАЊЕ ИЗРАДЕ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ПУТЕМ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Заменик директора Перица Манојловић, дипл.инж.саобр.

I ОСВРТ НА ПРАВНУ РЕГУЛАТИВУ

I.1 ВАЖЕЋИ ЗАКОН О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ

Чланом 47. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10–УС, 24/11 и 121/12) регулисано је:

"16.2. Израда и уступање израде планских докумената

Члан 47.

Носилац израде планских докумената је надлежни орган за послове просторног и урбанистичког планирања у Републици Србији, аутономној покрајини, општини, граду и граду Београду.

*Орган из става 1. овог члана може уступити израду докумената просторног и урбанистичког планирања привредном друштву, односно другом правном лицу **које у складу са одредбама овог закона испуњава прописане услове за израду планских докумената.***

Уступање израде планских докумената врши се у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Међутим, услови поменути у ставу 2. овог члана нису регулисани ни законом ни подзаконским актом.

ДА ЛИ ЈЕ ИЗРАДА ПРОСТОРНОПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ?

Значај израде просторнопланске документације прозилази из значаја законом утврђених циљева и начела за израду просторнопланске документације, а то је утврђивање **услова за уређење и коришћење простора које се заснива на начелима:**

- **одрживог развоја;**
- **подстицању равномерног регионалног развоја;**
- **усклађености социјалног развоја, економске и енергетске ефикасности и заштите и ревитализације животне средине и градитељског наслеђа, природних, културних и историјских вредности;**
- **реализације развојних приоритета и обезбеђења услова за рационално коришћење необновљивих природних ресурса и обновљивих извора енергије;**
- **спречавања и заштите од природних и техничко-технолошких несрећа;**
- **планирања и уређења простора за потребе одбране земље и изградњу објеката од посебног значаја за одбрану земље и др.,**

што су функције државног уређења у планирању просторног развоја.

Чланом 3. став 1. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", број 119/2012), регулисано је да делатност од општег интереса обављају јавна предузећа. Ставом 2. овог члана регулисано је да делатност од општег интереса може да обавља и друштво капитала и предузетник када им надлежни орган повери обављање те делатности.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - Закон о планирању и уређењу простора и насеља "Службени гласник РС", бр. [44/95](#), [16/97](#) и [46/98](#)

Члан 30.

- **Урбанистичку документацију и друге стручне послове из области урбанистичког планирања и уређења простора** може да израђује предузеће односно организација која је уписана у судски регистар за обављање те делатности, **која има стручне резултате на пословима израде урбанистичке и планерске документације и која има најмање шест запослених са високом стручном спремом, од којих четири инжењера из три различите струке: архитектуре, грађевинарства, шумарства, пејзажне архитектуре, геодезије, електротехнике, термотехнике или саобраћаја, а два запослена из струке просторног планирања, економије, социологије или права, од којих је најмање један запослени овлашћени урбаниста.**
- **Послове израде регулационих планова, урбанистичких пројеката, планова парцелације и припрему урбанистичко-техничких услова, ако обухватају само уређење простора намењеног становању ниске спратности, пратећих садржаја становања ниске спратности, објеката пољопривреде и пољопривредних домаћинстава, може да обавља и предузеће, односно организација која има најмање три запослена са високом стручном спремом, од којих два инжењера из струка наведених у ставу 1. овог члана и најмање једног запосленог који је овлашћени урбаниста.**
- Стручним резултатима у смислу става 1. овог члана сматрају се резултати остварени на вођењу и изради или сарадњи на изради најмање две од четири групе послова:
 1. једног просторног или генералног плана;
 2. два регулациона (или детаљна урбанистичка) плана или четири урбанистичка пројекта;
 3. десет урбанистичко-техничких услова за издавање урбанистичке дозволе или пет планова парцелације;
 4. десет специјалистичких пројеката у оквиру урбанистичког или просторног плана или пет пласмана стручног тима међу награде или откупе на јавним урбанистичким конкурсима.

- Стручним резултатима у смислу става 2. овог члана сматрају се резултати остварени на вођењу и изради или сарадњи на изради најмање једне од групе послова из става 3. овог члана.
- **Министар утврђује испуњеност услова из става 1. и 2. овог члана и доноси решење о овлашћењу за израду одговарајуће урбанистичке документације.**
- Ако организација не испуњава услове из става 1. односно 2. овог члана дуже од три месеца, решење ће се укинути.
- Решење се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".
- Предузећа и друге организације која не испуњавају све услове за израду урбанистичке документације и обављање других стручних послова из области урбанистичког планирања и уређења простора, а имају запослена лица са одговарајућом стручном спремом, могу да обављају поједине послове из ст. 1. и 2. овог члана на основу акта о испуњавању тих услова који доноси министар.
- **Акт о испуњености услова из става 8. овог члана издаје се са роком важења од годину дана.**
- Овлашћење из ст. 5. и 8. овог члана није потребно за послове на изради специјализованих анализа, студија, експертиза, геодетских и других предлога, идејних пројектних или идејних програмских решења, која се раде у вези са израдом урбанистичке документације.

I.2 ЗАКОН О ДРЖАВНОМ ПРЕМЕРУ И КАТАСТРУ

("Службени гласник РС", бр. [72/2009](#) и [18/2010.](#))

Лиценца за рад и услови за издавање

Члан 13.

(1) Геодетска организација може да изводи геодетске радове ако јој је издата лиценца за рад.

(3) Лиценца се издаје геодетској организацији, ако:

1. је регистрована код надлежног органа Републике Србије за извођење геодетских радова;
2. има овим законом прописани број запослених геодетске струке са одговарајућим геодетским лиценцама;
3. има радне просторије и поседује одговарајуће мерне инструменте и опрему.

Члан 14.

(5) Лицу коме је издата геодетска лиценца издаје се печат.

(6) Лице са геодетском лиценцом може користити печат, ако је запослено у геодетској организацији са пуним радним временом.

Члан 17.

(1) За израду техничке документације за извођење геодетских радова и стручни надзор над извођењем геодетских радова, за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта, као и израду пројекта геодетског обележавања у области урбанистичког планирања, **геодетска организација мора имати најмање два запослена лица са геодетском лиценцом првог реда.**

(2) За извођење геодетских радова за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта, **геодетска организација мора имати најмање пет запослених геодетске струке, од којих најмање два са геодетском лиценцом првог реда.**

(3) За извођење геодетских радова у поступку одржавања катастра непокретности и катастра водова, реализације пројекта геодетског обележавања у области урбанистичког планирања и израду геодетских подлога у инжењерско-техничким областима за које се не израђује главни пројекат, **геодетска организација мора имати најмање два запослена геодетске струке, од којих најмање један са геодетском лиценцом другог реда.**

I.3 PRIMERI IZ OKRUŽEŃA

РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА - Zakon o prostornom uređenju i gradnji pročišćeni tekst zakona NN [76/07](#), [38/09](#), [55/11](#), [90/11](#), [50/12](#), [55/12](#)

Obavljanje djelatnosti prostornog uređenja

Članak 28.

(1) U obavljanju djelatnosti prostornog uređenja potrebno je poštivati stručne standarde, te kulturna, stvaralačka i tehnička polazišta u oblikovanju prostora i očuvanju kvalitete prostora, kao i ciljeve prostornog uređenja određene ovim Zakonom.

(2) Obavljanje djelatnosti prostornog uređenja je radi osiguranja pretpostavki za cjelovitost zaštite prostora i njegovo racionalno korištenje za potrebe razvoja te kvalitetu i funkcionalnost prostornih zahvata, u javnom interesu.

Članak 29.

(1) Djelatnost prostornog uređenja određenu ovim Zakonom obavljaju Hrvatski zavod za prostorni razvoj za Državu i zavodi za prostorno uređenje za županije, odnosno Grad Zagreb, osnovani kao javne ustanove.

(4) Veliki grad može osnovati zavod za prostorno uređenje za svoje područje.

Članak 38.

(4) Zavod za prostorno uređenje, kojeg može osnovati veliki grad, moraju ispunjavati uvjete za obavljanje djelatnosti prostornog uređenja, koje propisuje ministar pravilnikom.

Članak 39.

(2) Pravna osoba, odnosno ovlašteni arhitekt može započeti obavljati stručne poslove prostornog uređenja samo ako prethodno pribavi suglasnost Ministarstva za obavljanje tih poslova prema posebnim propisima.

РЕПУБЛИКА СРПСКА - ЗАКОН О УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА И ГРАЂЕЊУ

Члан 34.

(2) Израду стратегија, просторних и урбанистичких планова може вршити правно лице уписано у судски регистар и које има у радном односу са пуним радним временом у смислу закона којима се уређују радни односи стално запосленог најмање два просторна планера, најмање два дипломирана инжењера архитектуре од којих један има овлашћење за израду просторно-планске документације, а други овлашћење за израду техничке документације, најмање два дипломирана инжењера грађевинарства из области нискоградње (саобраћај) и хидротехнике са овлашћењем за израду просторно-планске документације, најмање два дипломирана инжењера саобраћаја од којих један са овлашћењем за израду просторно-планске документације, најмање једног дипломираног електро инжењера и једног дипломираног машинског инжењера са овлашћењима за израду просторно-планске документације, најмање једног дипломираног инжењера шумарства и најмање једног дипломираног инжењера пољопривреде одговарајућег профила са овлашћењима за израду просторно-планске документације, те најмање једног дипломираног економисту и једног дипломираног правника.

(3) Израду зонинг планова и регулационих планова може вршити правно лице уписано у судски регистар и које има у радном односу са пуним радним временом у смислу закона којима се уређују радни односи, стално запослена најмање два дипломирана инжењера архитектуре од којих један има овлашћење за израду просторно-планске документације, а други овлашћење за израду техничке документације, најмање два дипломирана инжењера грађевинарства саобраћајног и хидротехничког смјера са овлашћењем за израду просторно-планске документације, најмање по једног дипломираног инжењера електротехнике смјер телекомуникације и смјер електроенергетика и једног дипломираног машинског инжењера са овлашћењима за израду просторно-планске документације, те најмање једног дипломираног економисту и једног дипломираног правника.

II ПРЕДЛОЗИ

II.1 Због значаја израде просторнопланске документације неопходно је да држава законом регулише и које услове треба да испуњава правно лице да би могло да обавља ову делатност

Да би могло да обавља делатност израде просторнопланске документације, правно лице мора да испуни прописане услове у погледу:

- **Броја запослених; стручне спреме запослених; обавезан радни однос на неодређено време;**
- **техничке опремљености и информатичке оспособљености,**
- **расположивости радног простора**

Зависно од врсте планова за чију израду се предузеће региструје, услови за обављање делатности израде просторнопланске документације могу бити различито утврђени (**велика и мала лиценца , односно лиценца првог реда и лиценца другог реда**)

Законом треба утврдити најмањи број запослених са високом стручном спремом, а с обзиром на неопходност ангажовања мултидисциплинарног тима, потребно је утврдити и који профили стручне спреме су обавезујући, затим потребно радно искуство на изради планова, као и број запослених са одговарајућом лиценцом за израду планова.

Испуњеност услова за обављање делатности треба да утврђује надлежни држави орган (надлежно Министарство), који ће о томе издавати одговарајући акт, издавањем лиценце за појединачно предузеће и за одређену врсту послова

II.2 За израду стратешких планова, односно за обављања делатности израде просторнопланске документације виших нивоа (просторних планова), законом треба предвидети формирање мреже институција (завода)

- **То би били заводи на републичком и регионалном нивоу, као и заводи већих градова.**
- **Заводи на локалном нивоу, као и правна лица која испуњавају прописане услове, вршили би израду планова нижих нивоа, односно урбанистичких планова, који морају бити у складу са плановима вишег реда, чиме би се обезбедила заштита законом утврђених циљева уређења и коришћења простора.**

Услови за стицање велике лиценце – лиценце првог реда били би:

- **Кадровска опремљеност (најмање 8 стално запослених лиценцираних инжињера одређених профила: 2 просторна планера, 2 урбанисте, геодета, хидро, саобраћај, електро и сл.)**
- **Техничка опремљеност:**
 - лиценцирани софтверски пакети за рад у GIS окружењу (ArcGIS, AutoCAD Map, MapInfo Professional ...)
 - скенер и плотер A0 формата и сл.
- **Референце: самостало урађена два просторна и два урбанистичка плана у задње три године и сл.**

Мала лиценца – лиценца другог реда подразумева израду урбанистичких планова за зоне ниске спратности, урбанистичких пројеката и сл.

- **Услови за стицање мале лиценце били би:**
 - најмање три запослена инжињера од којих је један лиценцирани урбаниста
 - лиценцирани софтверски пакет за цртање (AutoCAD и сл.)
 - скенер и плотер A3 формата и сл.

Испуњеност услова утврђује надлежни Министар, о чему издаје Акт.

III УСТУПАЊЕ ИЗРАДЕ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ПУТЕМ ЈАВНИХ НАБАВКИ

- За уступање израде планских докумената путем јавних набавки битно је уредити:
 1. **Ко може да учествује у поступку јавних набавки за уступање израде планских докумената –решити увођењем лиценци првог и другог реда (велика и мала лиценца)**
 2. **Ценовник минималних цена израде планова** – утврдити нове критеријуме за обрачунавање цена израде планова, **на начин да се исте дефинишу Правилником којег доноси надлежни Министар**
 3. **Уредити начин елиминације код евидентно неодрживих и неодговорних понуда и одговорност таквих понуђача**
 4. Јавна предузећа којима је додељено искључиво право обављања послова на одређеном географском подручју уколико исте уступају другим правним лицима подлежу Закону о јавним набавкама